

ABSTRAKTA PŘEDNÁŠEK V SEKCI ORTODONTICKÝCH ASISTENTEK

Sponzor sekce ortodontických asistentek

Obsah:

I. DUBOVSKÁ: Fáze léčby fixním aparátem	str. 2
J. LYSÝ et al.: Myofunkční terapie	str. 3
S. NOVÁČKOVÁ, M. KAMÍNEK: Význam a cíle ortodontické léčby	str. 4
P. KRÍŽOVÁ: Nevidomý pacient v ordinaci	str. 5
E. SEDLATÁ JURÁSKOVÁ: Hygienicko-epidemiologický režim ortodontické praxe	str. 6
K. FLORYKOVÁ: Specifika dentální hygieny u ortodontického pacienta	str. 7

Fáze léčby fixním aparátem

MUDr. Ivana Dubovská, Ph.D.

Klinika zubního lékařství, FN a LF UP Olomouc

Léčbu fixními aparáty můžeme rozdělit na fázi nivelizační, fázi posunů zubů a jejich skupin, finishing, sejmutí a retenci.

V nivelizační fázi je cílem léčby odstranit nepravidelné postavení zubů a připravit podmínky pro další fázi posunů zubů. V této fázi je důležité dosáhnout vertikálního i horizontálního srovnání zámků, odstranění rotací a sklonů, dosáhnout paralelitu kořenů a vertikální kontrolu řezáků. Základní podmínkou pro dobrou nivelizaci je správně nasazený fixní aparát. Přesné umístění zámků a kroužků je stěžejní.

Během fáze posunů zubů a jejich skupin pohybujeme zuby bez jejich sklonu nebo rotace do plánované cílové polohy a artikulace. Začínáme distalizací horních špičáků, kterou pak následuje distalizace dolních špičáků. Poté retrahujeme řezáky do plánované pozice. Podmínkou pro možnost efektivního uzávěru mezer před horními špičáky je dostatečné zvýšení skusu a adekvátní torze horních řezáků

V průběhu celé léčby probíhá kontrola kotvení, horizontálních a vertikálních parametrů skusu.

Finishing je doladění a doartikulování jednotlivých zubů. V této fázi využíváme intermaxilární tahy, přelepení zámků, případně ohyby na drátě. Sejmutí a retence následuje po dosažení všech úkolů v plánu léčby, po docílení plánované okluze a interkuspídace. Fixní aparáty v den sejmutí jsou vystřídány retenčními aparáty.

V přednášce budou přehledně zrekapitulovány všechny fáze léčby fixním ortodontickým aparátem a uvedeny příklady jednotlivých etap.

Myofunkčná terapia

MUDr. et MUDr. Juraj LYSÝ, PhD., MHA, MUDr. Blanka SUCHANCOVÁ, PhD.,
MHA, MDDr. Soňa PINTEŠOVÁ, MDDr. Anna NÁDAŽDYOVÁ
Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie LFUK a OÚSA, Bratislava,
Slovenská republika

Úvod: Vplyv funkcie – dýchania, žuvania, prehĺtania a reči na etiológiu ortodontických anomálií je aj v súčasnosti stále diskutovaná téma.

V minulosti sa mu prisudzoval zásadný vplyv na rast a vývoj splachnokránia. Súčasné výskumy však ukazujú, že je to skôr dedičnosť, ktorá podmieňuje tieto charakteristiky. Zároveň však odhaľujú aj mnohé aspekty, ktoré sú pod vplyvom funkcie. Žiaľ funkcia je ťažko merateľná a doposiaľ nie je možné vyhodnotiť do akej miery ovplyvňuje vývoj orofaciálnej oblasti.

Obsah prednášky: Prednáška analyzuje súčasné názory na etiológiu ortodontických anomálií z pohľadu vplyvu dedičných a funkčných faktorov. Poukazuje na zásadnú potrebu správnej diagnostiky funkčných porúch predovšetkým v prevencii ortodontických anomálií ale aj pri ich liečbe, ktorú často narúšajú až znemožňujú. Taktiež analyzuje súčasný pohľad na myofunkčnú terapiu v rámci interdisciplinárnej spolupráce s otorinolaryngológmi, logopédmi a inými špecialistami..

Záver: Napriek súčasnému často odmietavému postojú ku myofunkčnej terapii si každý zdravotnícky pracovník pracujúci s detským pacientom musí uvedomiť zásadný význam správneho dýchania a orálnych funkcií na komplexný vývoj detského pacienta po stránke somatickej ale aj psychickej. Je nevyhnutné, aby problém rozpoznať a začlenil jeho liečbu do komplexnej starostlivosti.

Význam a cíle ortodontické léčby

MUDr. Soňa Nováčková, Prof. MUDr. Milan Kamínek, Dr.Sc.

Ortodontické oddělení Kliniky zubního lékařství LF UP Olomouc, Česká republika

Cílem ortodoncie je pravidelný, estetický, funkční chrup v harmonii s obličejem pacienta. Budou probrány hlavní důvody, které vedou pacienty k vyhledání ortodontické léčby, vhodný věk pro ortodontickou léčbu a její načasování a budou probrány kazuistiky léčby dané ortodontické vady vzhledem k věku, se zaměřením na depistáž a funkční terapii.

Nevidomý pacient v ordinaci

Mgr. Petra Křížová, DiS., vedoucí pro odbornou výuku - obor Dentální hygienistka

3. lékařská fakulta UK, Praha 10

Oko je pro člověku nejdůležitějším smyslovým orgánem. Ale je také velice citlivé a může mít nejrůznější vady a onemocnění, které mohou vyústit až ve slepotu.

Máte ve své ordinaci nevidomé pacienty? Víte jak s nimi komunikovat?

Jaké problémy mohou nevidomého pacienta potkat v ordinaci? Čeho se „bojí“ zase oni v našich ordinacích?

Prezentace je plná otázek a odpovědí, které by měly pomoci při komunikaci s pacientem se zrakovou vadou.

Hygienicko-epidemiologický režim ortodontické praxe

MUDr. Eva Sedlatá Jurásková, Ph.D. ¹, doc. RNDr. Ivanka Matoušková, Ph.D. ²

¹Klinika zubního lékařství LF UP a FN Olomouc

²Ústav preventivního lékařství LF UP v Olomouci

Hygienicko-epidemiologický režim je jednou z nejdůležitějších součástí běžného provozu ortodontické praxe. V našem sdělení se zaměříme na aktuálně platnou legislativu nezbytnou pro provoz ortodontické praxe, dezinfekci a sterilizaci semikritických zdravotnických prostředků, ošetřování povrchů a rozvodů vody ortodontické soupravy s křeslem. Součástí sdělení bude prezentace výsledků hygienicko – epidemiologického šetření ve státním a nestátním zdravotnickém zařízení, které probíhalo na Klinice zubního lékařství LF UP a FN Olomouc a v pěti privátních ortodontických praxích Moravskoslezského a Olomouckého kraje.

Specifika dentální hygieny u ortodontického pacienta

MDDr. Karolína Floryková

Estetika a funkce jsou dva základní stavební kameny každé ortodontické léčby. Pokud chceme dosáhnout výborných výsledků a mít spokojené pacienty s upřímným úsměvem na tváři, musíme celou léčbu pojmout komplexně. Je třeba si uvědomit, že ortodontická terapie je běh na dlouhou trať a proto je nezbytně nutné si s pacientem vytvořit kvalitní vztah, jež maximálně podpoří co nejlepší průběh celé léčby. Dentální hygiena u ortodontického pacienta má mnohá specifika, z nichž jedním z nejdůležitějších je právě delší doba aktivní léčby s fixním aparátem. Bez kvalitní péče o zuby s rovnátky není možno docílit opravdu výborných výsledků. Pokud se pacient z jakéhokoli důvodu o zuby s fixním aparátkem nestará dostatečně, má to vliv, jak na estetiku (tvorba bílých skvrn a zánětu dásní v různé míře), tak na funkci (tvorba kazivých lézí). Mohlo by se zdát, že stačí pacientovi po nasazení rovnátka pouze ukázat na modelu, jak má zuby čistit. Jakákoli instruktáž je chvályhodná, nicméně pokud není instruktáž vedena prakticky a pacient nemá možnost si pomůcky a techniky sám vyzkoušet v ústech, efektivita i motivace výrazně klesají. Cílem není pouhá jednorázová instruktáž péče o fixní aparát, ale nastavení dlouhodobě spolehlivého a systematického funkčního protokolu, který pacienta provede celou ortodontickou terapií s maximálním snížením rizika vzniku estetických i funkčních problémů. Přestože vhodné pomůcky a techniky jsou v dnešní době již poměrně známé, často se můžeme setkat s tím, že u jednotlivých pacientů nefunguje doporučený protokol stejně. Jak by také mohl, když každý člověk je individuální? Ale jak tedy s jednotlivými pacienty docílit konstantního udržování potřebné úrovně dentální hygieny? Jak přimět rodiče ke spolupráci? A hlavně, jak to udělat, aby pacienti zvládli všechny naše doporučení dodržovat během celé doby léčby a neztráceli motivaci? Cílem přednášky a workshopu tedy není pouhé představení doporučených pomůcek, technik a funkčního protokolu, ale také praktické využití všech znalostí v praxi a především zvládnutí základů osobnostní typologie, která je klíčem ke správné komunikaci s každým pacientem. A jak všichni víme, správná komunikace je tou nejlepší cestou k vynikajícím výsledkům. Nejen v ortodoncii, ale i v životě.